

СТАТИСТИЧЕСКАТА НАУКА И НЕЙНОТО МЯСТО В СТАТИСТИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА ХХІ ВЕК

*Димитър Радилев**

Въведение

Статистическата наука, както и нейното място в статистическата дейност, се развива в унисон с приоритетите на информационното общество през ХХІ век. Най-важният, първи приоритет на информационното общество през ХХІ век е развитието му като социална структура, в която централно място заемат информацията и знанията като втори приоритет, породен от използването на нови информационни и комуникационни технологии (ИКТ), свързани с информационния пазар и икономиките на информацията и знанията като трети приоритет. Тези приоритети определят теоретичната рамка за развитието на статистическата наука в статистическата дейност.

Научната цел на статията е обобщаване и развиване на знания за мястото на статистическата наука в статистическата дейност, породени от предизвикателствата на информационното общество през първата половина на ХХІ век.

Обща характеристика на взаимната връзка на статистическата наука със статистическата дейност

Статистическата наука е свързана с развитието на статистическата дейност чрез своята система от знания.

Статистиката като метанаука от семейството на информационните науки включва една функционална обща теория (теория и методология) и множество предметни метастатистически теории, чрез които тя се свързва с изследванията в различни области на човешкото знание. Статистиката като метанаука чрез предметните си теории, от една страна, осигурява статистическа информация и възможности за нейния анализ за масовите явления и процеси, обхванати в съвкупности за дадено място и време (т.е. идиографски знания). От друга страна, чрез теоретично осмисляне на получените експериментални резултати статистическата наука развива и обогатява своята логика и методологично богатство (т.е. номографски знания).

В природните, техническите, аграрните и ветеринарномедицинските науки, здравеопазването, социалните услуги и хуманитарните науки събраната статистическа информация с използване на предметните статистически теории се вплита в техните изследвания и развитие. В обществените, стопанските и правните науки и при управлението на държавата статистическата информация е резултат от статистическа дейност, в т.ч. институционализирана, и нейните информационни продукти.

Статистическата дейност не трябва да

* Д-р, доцент в катедра „Статистика“ в Икономическия университет - гр. Варна; e-mail: d.radilov@gmail.com.